

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางภาคผนวก ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เปรียบเทียบกลุ่มบริษัทได้รับรางวัล-ไม่ได้รับ
รางวัล

หน่วย: ล้านบาท

ลำดับ ที่	กลุ่มอุตสาหกรรม	ปีที่ได้รับรางวัล	บริษัทที่ได้รับรางวัล CG		บริษัทที่ไม่ได้รับรางวัล CG	
			ชื่อย่อ	ขนาดสินทรัพย์	ชื่อย่อ	ขนาดสินทรัพย์
1	สินค้าอุปโภคบริโภค	2544	CG01	3,110.73	NCG01	4,694.77
2	บริการ	2544	CG02	851.30	NCG02	1,050.23
3	ธุรกิจการเงิน	2546	CG03	5,178.05	NCG03	6,247.70
4	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG04	2,327.92	NCG04	2,462.54
5	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG05	1,703.91	NCG05	1,717.61
6	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG06	3,334.68	NCG06	3,644.13
7	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG07	1,598.03	NCG07	1,322.74
8	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG08	1,564.73	NCG08	1,981.63
9	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG09	2,084.54	NCG09	2,055.35
10	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG10	3,385.28	NCG10	2,875.98
11	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG11	924.43	NCG11	848.83
12	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG12	1,594.02	NCG12	2,040.32
13	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG13	6,512.31	NCG13	5,657.38
14	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG14	851.35	NCG14	833.39
15	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2548	CG15	1,214.37	NCG15	877.64
16	สินค้าอุปโภคบริโภค	2548	CG16	2,883.84	NCG16	2,007.95
17	สินค้าอุปโภคบริโภค	2548	CG17	2,186.32	NCG17	1,615.57
18	สินค้าอุปโภคบริโภค	2548	CG18	5,771.24	NCG18	6,119.66
19	สินค้าอุปโภคบริโภค	2548	CG19	3,681.10	NCG19	4,162.49
20	สินค้าอุปโภคบริโภค	2548	CG20	2,570.59	NCG20	1,954.29
21	ธุรกิจการเงิน	2548	CG21	17,633.23	NCG21	14,337.54
22	ธุรกิจการเงิน	2548	CG22	1,181.62	NCG22	1,388.65
23	ธุรกิจการเงิน	2548	CG23	6,329.12	NCG23	5,077.12
24	ธุรกิจการเงิน	2548	CG24	1,384.87	NCG24	1,773.81
25	ธุรกิจการเงิน	2548	CG25	1,721.14	NCG25	2,252.19
26	ธุรกิจการเงิน	2548	CG26	3,737.03	NCG26	4,635.89
27	ธุรกิจการเงิน	2548	CG27	5,788.03	NCG27	4,221.62

ตารางภาคผนวก ก (ต่อ)

หน่วย: ล้านบาท

ลำดับ ที่	กลุ่มอุตสาหกรรม	ปีที่ได้รับ รางวัล	บริษัทที่ได้รับรางวัล CG		บริษัทที่ไม่ได้รับรางวัล CG	
			ชื่อย่อ	ขนาดสินทรัพย์	ชื่อย่อ	ขนาดสินทรัพย์
28	สินค้าอุตสาหกรรม	2548	CG28	2,359.52	NCG28	2,047.28
29	สินค้าอุตสาหกรรม	2548	CG29	3,584.52	NCG29	2,689.85
30	สินค้าอุตสาหกรรม	2548	CG30	6,615.39	NCG30	6,411.58
31	สินค้าอุตสาหกรรม	2548	CG31	7,025.28	NCG31	5,624.95
32	สินค้าอุตสาหกรรม	2548	CG32	957.88	NCG32	1,039.55
33	สินค้าอุตสาหกรรม	2548	CG33	920.12	NCG33	660.42
34	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG34	4,144.09	NCG34	3,197.41
35	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG35	1,365.52	NCG35	1,734.94
36	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG36	746.73	NCG36	893.12
37	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG37	8,960.02	NCG37	6,666.25
38	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG38	42,411.58	NCG38	41,493.60
39	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG39	5,363.29	NCG39	7,817.86
40	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG40	13,018.72	NCG40	13,600.35
41	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG41	8,129.63	NCG41	7,817.86
42	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG42	1,715.10	NCG42	1,816.14
43	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG43	7,456.77	NCG43	5,426.82
44	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG44	1,545.49	NCG44	1,278.38
45	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG45	6,266.95	NCG45	5,700.75
46	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2548	CG46	9,834.80	NCG46	7,902.76
47	บริการ	2548	CG47	17,677.20	NCG47	18,967.95
48	บริการ	2548	CG48	5,727.52	NCG48	5,841.14
49	บริการ	2548	CG49	8,070.10	NCG49	7,521.63
50	บริการ	2548	CG50	40,229.63	NCG50	28,896.72
51	บริการ	2548	CG51	907.69	NCG51	709.40
52	บริการ	2548	CG52	1,297.80	NCG52	1,088.14
53	บริการ	2548	CG53	681.80	NCG53	822.86
54	บริการ	2548	CG54	1,004.21	NCG54	884.16
55	บริการ	2548	CG55	1,828.22	NCG55	1,861.33

ตารางภาคผนวก ก (ต่อ)

หน่วย: ล้านบาท

ลำดับที่	กลุ่มอุตสาหกรรม	ปีที่ได้รับ รางวัล	บริษัทที่ได้รับรางวัล CG		บริษัทที่ไม่ได้รับรางวัล CG	
			ชื่อย่อ	ขนาดสินทรัพย์	ชื่อย่อ	ขนาดสินทรัพย์
56	บริการ	2548	CG56	13,780.61	NCG56	12,618.06
57	บริการ	2548	CG57	597.18	NCG57	552.10
58	บริการ	2548	CG58	1,071.94	NCG58	773.08
59	บริการ	2548	CG59	1,466.81	NCG59	1,545.96
60	เทคโนโลยี	2548	CG60	662.97	NCG60	835.38
61	เทคโนโลยี	2548	CG61	741.74	NCG61	928.03
62	เทคโนโลยี	2548	CG62	11,218.92	NCG62	8,501.14

ภาคผนวก ข

การประเมินการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนตามรายงาน

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย

การประเมินการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนตามรายงาน

**CORPORATE GOVERNANCE REPORT
OF THAI LISTED COMPANIES**

Thai Institute of Directors Association

คำนำ

โครงการประเมินการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน หรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า โครงการ Base lining Corporate Governance Practices of Thai Listed Companies เป็นโครงการที่สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ได้เริ่มจัดทำขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2544 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึงการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนไทยเปรียบเทียบกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากล และทำการวิเคราะห์ถึงจุดเด่นและจุดด้อยของบริษัทจดทะเบียนไทยในภาพรวม เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนและองค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการของบริษัทไทยให้เป็นที่ยอมรับของผู้ลงทุนในระดับสากล โดยโครงการดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากบริษัท McKinsey & Company ในการพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมิน และการสนับสนุนทางการเงินในการดำเนินโครงการจากธนาคารโลก ซึ่งทาง IOD ได้นำผลจากการประเมินตามโครงการดังกล่าวจัดพิมพ์ออกเผยแพร่ในรายงาน strengthening Corporate Governance Practices of Thai Listen Companies

เพื่อให้โครงการดังกล่าวสามารถเป็นเครื่องมือในการติดตามพัฒนาการของบริษัทไทยได้อย่างแท้จริง ทาง IOD จึงได้ดำเนินโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการ กสท. ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของโครงการดังกล่าวและให้ความสนับสนุน รวมทั้งนำผลของการประเมินตามโครงการในปี 2546 ที่จัดพิมพ์เป็นรายงาน Corporate Governance Report of Thai Listed Companies 2003 เสนอต่อคณะกรรมการบริษัทภิบาลแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้มีมติสนับสนุนให้ IOD ทำการประเมินบริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ดังนั้น เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนได้เข้าถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมิน สามารถทำการปรับปรุงแนวปฏิบัติและเปิดเผยผลการปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้อย่างครบถ้วน และได้รับการประเมินอย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริง IOD จึงได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้นเพื่อเผยแพร่หลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมิน ทั้งนี้ สมาคมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารนี้จะเป็นประโยชน์และมีส่วนสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนของไทยสามารถพัฒนาการกำกับดูแลกิจการให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล ส่งผลให้ตลาดทุนของไทยได้รับความเชื่อมั่นสามารถดึงดูดเงินลงทุนสู่ธุรกิจไทยได้มากยิ่งขึ้น

1. ความเป็นมาของโครงการ

โครงการประเมินการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน หรือที่เป็นที่รู้จักกัน โดยทั่วไปว่าโครงการ Base lining Corporate Governance Practices in Thailand เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2544 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการประเมินและวัดผลการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากล และนำเสนอผลการประเมินรวมทั้งจุดเด่นจุดด้อยของบริษัทไทยในภาพรวมเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรฐานในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการของบริษัทไทย รวมทั้งจัดทำผลการประเมินเฉพาะบริษัทเพื่อให้บริษัทจดทะเบียนใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการของตนเอง

การดำเนินโครงการในช่วงแรก สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ได้รับความร่วมมือจากบริษัทที่ปรึกษา McKinsey & Company ในการพัฒนาหลักเกณฑ์การประเมิน และได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากธนาคารโลกในการดำเนินโครงการในสองปีแรก ซึ่งได้มีการจัดพิมพ์ผลการประเมินงานไว้รายงาน Strengthening Corporate Governance Practices of Thai Listed Companies

ในปี 2546 อันเป็นปีที่สามของโครงการ สมาคมฯ ได้รับการสนับสนุนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) ในการดำเนินโครงการ และเป็นปีแรกที่มีการประเมินบริษัทจดทะเบียนทุกบริษัท ทั้งในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI) โดยมีการนำเสนอผลการประเมินในภาพรวมไว้ในรายงาน Corporate Governance Report of Thai Listed Companies 2003 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ กลต. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริษัทภิบาลแห่งชาติที่มี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้นำเสนอผลการประเมินในรายงานดังกล่าวต่อคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการฯ ได้เห็นชอบให้สมาคมฯ ทำการประเมินบริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี นอกจากนั้นเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากรายงานผลการประเมินดังกล่าวอย่างกว้างขวางมากขึ้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังได้พิจารณาที่จะนำผลการประเมินบางส่วนมาใช้เป็นเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณามอบรางวัล Set Awards โดยเริ่มตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นไปอีกด้วย

ในการดำเนินโครงการ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการ (Steering Committee) ประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดทุนเพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติหลักเกณฑ์ในการประเมิน พิจารณาผลการประเมิน ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำรายงาน และ

* เฉพาะบริษัทที่เข้าจดทะเบียนเต็มปีในปีนั้น ๆ และมีข้อมูลเพียงพอในการประเมิน

การประกาศผลการประเมิน ซึ่งสมาคมฯ ได้แจ้งให้สถาบันบริหารธุรกิจสินทรัพย์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้ทำการประเมินและจัดทำรายงาน

ในปี 2547 สมาคมฯ ได้งดดำเนินโครงการเป็นระยะเวลา 1 ปี เพื่อทบทวนหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินโครงการในระยะเวลาต่อไป และจะเริ่มทำการประเมินอีกครั้งในปี 2548

2. บริษัทที่ได้รับการประเมิน

ในช่วงระยะเวลา 3 ปีแรกของโครงการ (2544 - 2546) สมาคมฯ ได้เพิ่มจำนวนบริษัทที่ทำการประเมินอย่างต่อเนื่องจาก 133 บริษัทในปี 2544 เป็น 234 บริษัทในปี 2545 และ 337 บริษัทในปี 2546 ตามลำดับ

นับตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นไป สมาคมฯ ได้กำหนดเป้าหมายที่จะทำการประเมินบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI) ทุกบริษัทอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้บริษัทที่อยู่ในข่ายได้รับการประเมินในแต่ละปี จะต้องมียุทธศาสตร์ที่เข้าจดทะเบียนเต็มทั้งปีในปีที่ผ่านมา โดยบริษัทที่เข้าจดทะเบียนในระหว่างปี จะเริ่มถูกประเมินในปีถัดไป

3. วิธีการประเมิน

เนื่องจากการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนตามโครงการนี้เป็นการประเมินบริษัทจดทะเบียนพร้อมกันเป็นจำนวนมากภายในระยะเวลาที่จำกัด ทางสมาคมฯ จึงได้มุ่งเน้นให้การประเมินนี้ เป็นการนำเสนอภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนไทยในมุมมองของบุคคลภายนอกที่เข้าถึงเฉพาะข้อมูลที่มีการเปิดเผยต่อสาธารณะแล้วเท่านั้น โดยไม่ได้ประเมินการปฏิบัติหรือใช้ข้อมูลภายในขององค์กรในการประเมิน ดังนั้น ผลการประเมินนี้จึงไม่สามารถใช้ทดแทนการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance Rating) เป็นรายบริษัท รวมทั้งไม่ใช่การประเมินจากการสำรวจความคิดเห็น แต่เป็นการประเมินจากหลักฐานข้อมูลที่มีการเปิดเผยอย่างเป็นทางการ ซึ่งเป็นวิธีที่การสมาคมฯ เชื่อว่าสามารถสะท้อนคุณภาพของการกำกับดูแลกิจการของบริษัทไทยโดยรวมได้ในระดับหนึ่ง และเป็นวิธีการที่สถาบันต่าง ๆ ในต่างประเทศที่ทำการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในลักษณะเดียวกันใช้กันอยู่

4. หลักเกณฑ์การประเมิน

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินตามโครงการเป็นหลักเกณฑ์ที่บริษัท McKinsey & Company ได้พัฒนาขึ้นโดยใช้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของกลุ่มประเทศ OECD (OECD Principles of Corporate Governance) ประกอบกับรายงานการกำกับดูแลกิจการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่จัดพิมพ์เผยแพร่ในเดือนสิงหาคม 2544 เป็นกรอบในการพิจารณา โดยแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อหลัก ดังนี้

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น (Rights of Shareholders)
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Treatment of Shareholders)
3. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (Roles of Stakeholders)
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Board Responsibilities)

โดยในแต่ละหัวข้อหลักจะมีเกณฑ์ชี้วัดและประเมินการปฏิบัติตามหลักการดังกล่าว โดยมุ่งเน้นเครื่องมือชี้วัดที่เป็นรูปธรรมและสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณโดยพยายามหลีกเลี่ยงตัวชี้วัดที่เป็นนามธรรมหรือต้องใช้ความรู้สึกในการตัดสินซึ่งอาจเกิดการลำเอียงได้ ทั้งนี้โดยหลักเกณฑ์การประเมินดังกล่าวได้มีการทบทวนและพิจารณาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา โดยมีจำนวนหลักเกณฑ์การประเมินและน้ำหนักที่ให้ในแต่ละหัวข้อในแต่ละปีที่ผ่านมา ดังนี้

ตารางภาคผนวก ข-1 หลักเกณฑ์ที่ใช้ในปี 2544-2546

หัวข้อ	หลักเกณฑ์การประเมิน (ข้อ)			น้ำหนัก (%)
	2544	2545	2546	
1. สิทธิของผู้ถือหุ้น	7	7	45	20
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน	10	10	10	20
3. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4	4	4	10
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	17	17	29	25
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	16	19	27	25
รวม	54	57	85	100

สำหรับโครงการในปี 2548 หลังจากที่สมาคมฯ ได้รับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ สมาคมฯ ได้ทำการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการประเมินให้มีความเหมาะสมและชัดเจนมากขึ้น โดยได้เสนอให้คณะกรรมการโครงการ (Steering Committee) ประจำปี 2548 พิจารณานุมัติ โดยมีจำนวนหลักเกณฑ์การประเมินและน้ำหนักในแต่ละหัวข้อหลักดังต่อไปนี้

ตารางภาคผนวก ข-2 หลักเกณฑ์การประเมินปี 2548

หัวข้อ	จำนวนหลักเกณฑ์	น้ำหนัก (%)
1. สิทธิของผู้ถือหุ้น	23	20
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน	13	15
3. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	8	15
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	32	25
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	42	25
รวม	118	100

5. ข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

จากหลักการที่ว่า การประเมินการกำกับดูแลกิจการตามโครงการนี้ เป็นการประเมินในมุมมองของบุคคลภายนอก โดยใช้ข้อมูลที่มีการเปิดเผยต่อสาธารณะ ดังนั้น แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินจึงประกอบด้วย

1. รายงานประจำปีของบริษัท
2. แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1)
3. หนังสือนัดประชุมและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
4. ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทที่เผยแพร่ผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ และสำนักงาน กสศ.
5. ข้อมูลอื่น ๆ ที่เปิดเผยต่อสาธารณะเช่น เว็บไซต์บริษัท ฯลฯ